

ДО ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЮ ПИТНОЮ ВОДОЮ НАСЕЛЕННЯ МАНЬКІВСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Головним джерелом води в Україні є річки Дніпро, Дністер, Південний Буг, Тиса, Прут та близько 63 тис. малих річок. Проте упродовж тисячоліття понад 20 тис. річок зникло, стан інших викликає занепокоєння, що призводить до загострення на державному та регіональному рівнях проблеми забезпечення населення питною та технічною водою.

Не складає виключення Маньківський район Черкаської області, джерелом водозабезпечення якого є переважно підземні води.

Згідно з Законом України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» громадяни мають право на безпечну для здоров'я та життя питну воду. Гігієнічні вимоги, що визначають придатність води для питних потреб, включають безпеку щодо епідемічного стану, нешкідливість хімічного складу, сприятливі органолептичні властивості, радіаційну безпеку. Контроль за якістю питної води є одним із важливих профілактичних заходів охорони здоров'я населення.

Фахівцями Маньківського районного відділення державної установи «Черкаський обласний лабораторний центр МОЗ України» періодично відбирається та досліджується до 200 проб водопровідної питної води із 2 комунальних та 6 відомчих водогонів. Основний відсоток відхилень (близько 9%) складає підвищений вміст заліза.

На хімічні характеристики питної води негативно впливає незадовільний технічний стан водопровідних мереж і споруд через їх зношеність, періодичні відключення електроенергії на об'єктах водопостачання, подача води за графіком. Під час надходження до споживача через іржаві труби водопровідна вода насичується залізом, якого у природних водах Маньківщини надлишок. Ця вода може загрожувати людині вторинним гемохроматозом – захворюванням, яке лікарі діагностують доволі рідко через розмаїття його проявів – від онкології до цукрового діабету. Для покращення якості питної води було прийнято Програму «Питна вода Маньківщини». На виконання Програми проведено будівельні та відновлювальні роботи із реконструкції водопровідних мереж в смт. Маньківка, Буки, с. Поташ. В Маньківці замінено близько 4000 м. комунального водопроводу, збудовано 2 резервуари питної води з насосною станцією, відновлено роботу чотирьох артезіанських свердловин та водонапірної башти, загороджено та облаштовано їх санітарно-захисні зони, встановлено установку для знезалізнення води.

Проте порушення в роботі автоматики спричиняють перебої з постачанням води в селищі, що призводить до погіршення санітарно-хімічних та мікробіологічних показників її якості і ускладнення санітарно-епідеміологічної ситуації в районному центрі. Із завершенням комплексу

ремонтних робіт очікується підвищення якості питної води за санітарно-хімічними та бактеріологічними показниками.

В 2007 р. розпочалась реконструкція комунального водогону в смт. Буки, відремонтовано понад 1000 м. водопровідної мережі. На сьогодні здійснюється реконструкція другої черги водогону та артезіанських свердловин.

Фахівці епідеміологічної служби відзначають, що внаслідок господарської діяльності триває інтенсивне забруднення ґрунту, підземного водоносного горизонту, поверхневих водойм. Незадовільна якість питної води в криницях також обумовлена їх невідповідністю гігієнічним вимогам до облаштування: надходження органічних речовин; несвоєчасне проведення ремонту та очищення; недотримання нормативних відстаней від імовірних джерел забруднення до джерел водопостачання.

З криниць загального та індивідуального користування сіл та селищ Маньківського району досліджено:

- 113 зразків на санітарно-хімічні показники і виявлено 59 відхилень від норми (52%);

-156 зразків на мікробіологічні показники – виявлено 3 відхилення від норми (1,9%).

П'ятирічний аналіз якості води децентралізованих джерел водопостачання (шахтних колодязів) свідчить про те, що близько 40-50% проб не відповідають гігієнічним нормативам за вмістом нітратів, перевищення рівня яких становить 1-9 разів. Відомо, що підвищений вміст нітратів у воді спричиняє утворення метгемоглобіну в організмі. Найбільш чутливі до нітратів діти на перших місяцях життя, які знаходяться на штучному вигодуванні, особи літнього віку, хворі з анемією та багатьма хронічними захворюваннями. Воду з найбільшим вмістом нітратів споживають жителі населених пунктів Маньківка, Крачківка, Поташ, Подібна, Кути, Вікторівка, Молодецьке, Іваньки тощо.

Очевидним є те, що розв'язання проблеми якості питної води потребує інтеграції дій різних служб, організацій, установ, всього населення. Найкращий метод забезпечення якості питної води – це охорона та раціональне використання джерел водопостачання як поверхневих, так і підземних, охорона ґрунту, атмосферного повітря, покращення стану зон санітарної охорони, очищення поверхневих ставків із селитебних територій, благоустрій водоохоронних та прибережних захисних смуг водних об'єктів, зачищення русел річок і дна водосховищ, укріплення берегів, і, саме головне, попередження забруднення водних об'єктів власноруч людиною.